

OG MANDINO

Největší
obchodník
na světě

Jak to
dopadlo

Og Mandino

NEJVĚTŠÍ OBCHODNÍK NA SVĚTĚ

DÍL II.
JAK TO DOPADLO

© 1988 by Og Mandino

This translation published by arrangement with Bantam Books, an imprint of Random House, a division of Penguin Random House LLC

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Překlad © Ivan Ryčovský, 2016

Obálka © Jiří Miňovský – ARBE, 2016

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2016

ISBN 978-80-7585-809-2 (pdf)

Og Mandino

NEJVĚTŠÍ OBCHODNÍK NA SVĚTĚ

DÍL II.
JAK TO DOPADLO

a Deset přísah úspěchu

OSOBNÍ VĚNOVÁNÍ

Po dvanáct let byl mým milovaným přítelem a noc co noc mi vždy trpělivě sedával po boku, kdykoli jsem se mučil a skládal z vět odstavce, z odstavců stránky a ze stránek knihy.

Když jsem se pozdě večer dřel nad hlučným psacím strojem, velmi často usínal, ale nikdy při tom nezavíral oči úplně – jako by byl stále ve střehu pro případ, že bych ho potřeboval.

Za ta léta jsem s ním prohovořil stovky literárních problémů a on vždy velmi trpělivě a s pochopením naslouchal. Z kypících myšlenek, které mě u něj napadaly, se zrodilo tolik obrátů ve vývoji postav a zápletek, že si neumím představit, jak vůbec dokážu pracovat bez něj.

Jeho pohovka u mého stolu se teď zdá být tak velká... a tak prázdná. Vždycky, když se zapomenou, obrátím se k němu, abych mu něco řekl, a uvědomím si, že nesedí na svém oblíbeném místě a nikdy na něm sedět nebude, musím se bránit slzám.

Slippersi, starý basete, strašně mi chybíš. Jestli tahle kniha někdy vyjde a po ní v budoucnu jakákoli další, bude to jen proto, že vím, že sedíš tam nahoře na své malé nebeské pohovce a nepřestáváš povzbuzovat svého starého kamaráda a štěkat na něho.

Tuhle knihu věnuji s veškerou láskou tobě, chlapče...

Og

OG MANDINO VZPOMÍNÁ...

Nebýt toho, že baseballista Mickey Mantle dosáhl pětistého homerunu ve své kariéře, dr. Christiaan Barnard provedl první transplantaci lidského srdce na světě a Barbra Streisandová zazpívala v Central Parku, nebyl rok 1967 příliš dobrý.

V Clevelandu, Newarku a Detroitu propukly rasové bouře. Izrael a Arabové svedli krvavou šestidenní válku. Čínská lidová republika vyzkoušela svou první vodíkovou bombu. Americké letectvo bombardovalo Hanoj a tři američtí astronauti uhořeli na odpalovací rampě.

Uprostřed vší úzkosti a strachu, zatímco svět balancoval na pokraji zkázy, jsem si toho podzimu vychutnával nezapomenutelný okamžik uspokojení, když jsem v rukou konečně držel první vydání své útlé knížky *Největší obchodník na světě*.

To, že vyšel v tak zmateném roce a spolu s impozantními novými knihami autorů, jako jsou Gore Vidal, Isaac Bashevis Singer, Thornton Wilder, William Gol-

ding a Leon Uris, nevěstilo mému prvnímu beletristickému pokusu nic dobrého. Podobenství z Kristových časů o chlapci ošetřujícím velbloudy, žánr málo slibný v každé době, se zdálo být předurčeno k zapomenutí, stejně jako většina z tisíců ostatních knižních novinek, které toho podzimu vycházely; i přes hrdinné úsilí nakladatele Fredericka Fella vydat to, co tvrdohlavě označoval za jednu z nejdůležitějších knih, které za posledních pětadvacet let publikoval.

A pak se stal zázrak. Vlastně dva zázraky. Průkopníka pojišťovnictví W. Clementa Stonea, jemuž jsem knihu dedikoval z vděčnosti za pomoc a přátelství, její příběh tak uchvátil, že objednal deset tisíc výtisků *Největšího obchodníka na světě*, aby je rozeslal všem zaměstnancům a podílníkům své obrovské pojišťovací společnosti Combined Insurance Company. Zároveň začal Rich DeVos, spoluzakladatel firmy Amway International, v proslovech po celé zemi radit tisícovkám svých obchodních agentů, aby si osvojili a uplatňovali zásady úspěšnosti z knihy Oga Mandina.

Tyto dvě vlivné vůdčí osobnosti provedly dobrou setbu. Díky rostoucímu zástupu čtenářů, který bezděčně přispěl k jedné z nejrozsáhlejších ústních

reklamních kampaní v dějinách vydávání knih, se počet prodaných výtisků k mé velké radosti i překvapení každoročně zvyšoval. Do roku 1973 už kniha zaznamenala téměř neslýchaných třicet šest vydání, prodalo se přes 400 000 vázaných výtisků a Paul Nathan ji v *Publishers Weekly* vyhlásil za „bestseller, o jakém ještě nikdo neslyšel.“ Nejednou se objevila v nejrozumnějších amerických žebříčkách nejlépe prodávaných knih, až práva na její brožované vydání koupilo nakladatelství Bantam Books, udělalo jí reklamu po celé zemi a v roce 1974 s ní poprvé přišlo na trh.

Bez ustání mě dojímá, jak široké spektrum čtenářů ovlivnil můj příběh o tom, jak odvážný chlapec ošetřující velbloudy získal po náhodné návštěvě betlémské stáje, v níž se jednoho večera ocitl, deset svitků pojednávajících o úspěchu a štěstí. Píší mi vězni, že se své otrhané výtisky *Obchodníka* naučili nazpaměť slovo od slova, pacienti protidrogových a protialkoholních léčeben se přiznávají, že spí s knihou pod polštářem, vedoucí výkonní úředníci organizace *Fortune 500* rozesílají její výtisky svým podřízeným po tisících, superhvězdy jako Johnny Cash a Michael Jackson na ni neustále pějí chválu.

Pro někoho, kdo si nikdy nepředstavoval, že jeho spisovatelské pokusy bude někdo číst, snad s výjimkou nejbližší rodiny, je těžké pochopit, že se *Největšího obchodníka na světě* prodalo už přes devět milionů výtisků v sedmnácti jazycích a že se nyní stal nejprodávanější knihou tohoto světa všech dob, určenou pro lidi pracující v obchodě.

Po léta se mi v poště často objevovaly výzvy, že bych měl uvažovat o pokračování svého dvacetiletého bestselleru, protože na rozdíl od své nejslavnější literární postavy jsem na odpočinek neodešel. Za roky, které uplynuly od chvíle, kdy *Obchodník* poprvé spatřil světlo světa, jsem stihl vydat dvanáct dalších knih a také se neustále honím po celém zeměkouli a přednáším velkým shromážděním přátel *Největšího obchodníka* o úspěchu.

Zpočátku jsem se k myšlence na přídavek, v němž bych postavu svého obchodníka znovu vyvolal na scénu, stavěl naprosto odmítavě. Psaní té knihy navždy změnilo život můj i mé rodiny a já jsem nechtěl riskovat, že vytvořím pokračování, které by mohlo originál nějakým způsobem rozmělnit nebo mu ublížit. Navíc jsem předpokládal, že i mému smyšlenému hrdinovi Hafídovi musí být o dvacet let

více, jako bylo ve skutečnosti mně, že by mu tedy ve druhém díle bylo nejméně šedesát, a nebyl jsem si jistý, kolik bych toho s takhle starým brachem dokázal. A pak jsem si jednou ráno za letu do Lisabonu, kde jsem měl pronést programové prohlášení na výročním setkání špičkových výrobců North American Company, náhle uvědomil, že jsem o pár let starší než Hafid a přitom stále píšu a létám po světě, přednáším a dávám rozhovory rádiu a televizi, a to nemluvím o tom, že stále dokážu odpálit golfový míček na vzdálenost přes dvě stě metrů.

Mohu-li stále pracovat a vystupovat já, dokáže to i on! Tehdy jsem se rozhodl, že se největší obchodník na světě vrátí z odpočinku.

Ať už jste staří Hafidovi přátelé, nebo je tohle vaše první setkání s ním, srdečně vás vítám. Čtěte a bavte se – kéž vám slova a myšlenky, které tady najdete, ulehčí břemeno a osvítlí cestu, jako se to u tolika lidí zjevně povedlo předchozí knize.

Scottsdale, Arizona

KAPITOLA PRVNÍ

Na okraji Damašku žil v majestátním paláci z leštěného mramoru, obklopeném obrovskými palmami, velmi zvláštní člověk jménem Hafid. Teď byl na odpočinku, ale jeho obrovské obchodní impérium kdysi neznalo hranic a táhlo se přes spoustu zemí, od Partské říše až k Římu a Británii, takže ho všude vychvalovali jako největšího obchodníka na světě.

Než po šestadvaceti letech nebývalého růstu a rozkvětu opustil svět obchodu, rozšířila se podnětná historie o jeho vzestupu z chudého ošetřovatele velbloudů do skvělého postavení mocného a bohatého muže po celém civilizovaném světě.

V oněch dobách velkých zmatků a zvratů, kdy se téměř celý vzdělaný svět pokorně sklonil před římským císařem a jeho vojsky, povznesla Hafida jeho sláva a pověst téměř na úroveň živoucí legendy. Zvláště chudí a ponížení v Palestině, pohraniční oblasti u východní hranice impéria, slavili Hafida z Damašku písněmi i básněmi jako zářný příklad,

jak mnoho může člověk v životě dosáhnout bez ohledu na překážky a nevýhody.

A přesto, na člověka, který vytvořil tak velkolepé dědictví a nahromadil bohatství několika milionů zlatých talentů, byl bývalý největší obchodník světa až příliš málo šťastný.

Jednoho rána za úsvitu, jako po tolik jiných dnů během dlouhých let, se Hafid vynořil ze zadního východu svého sídla a rozhodně se vydal přes prostorný stinný dvůr. Opatrně při tom našlapoval na dlaždice z leštěného bazaltu zvlhlé rosou. Jak nad pouští na východě zazářily první zlaté a stříbrné sluneční paprsky, zakokrhla kdesi daleko osamělý kohout.

U osmiúhelníkové fontány uprostřed širokého nádvoří se Hafid zastavil, zhluboka se nadechl a uznale pokýval hlavou směrem k hustému příkrovu světle žlutých jasmínových květů, přichycených na vysokých kamenných zdech okolo jeho sídla. Utáhl si kožený opasek, popotáhl si jemnou lněnou tuniku a pomaleji pokračoval dál; prošel živým loubím cypřišových větví a stanul před vyvýšeným mramorovým hrobem bez všech ozdob.

„Dobré ráno, milovaná Lišo,“ zašeptal polohlasem, natáhl ruku a něžně pohladel poupátko bílé růže

vyrůstající z jediného vysokého keře, který střežil těžké bronzové dveře sklepení. Pak poodešel k nedaleké lavici z vyřezávaného mahagonu, usedl na ni a zahleděl se na hrobku, v níž odpočívaly ostatky milující ženy, která s ním sdílela jeho život, námahu i úspěchy.

Než stačil otevřít oči, ucítil stisk ruky na rameni a uslyšel známý ochraptělý hlas svého dlouholetého správce účtů a věrného druha Erasma.

„Odpusť mi, pane...“

„Dobré ráno, starý příteli.“

Erasmus se usmál a ukázal na slunce, které jim teď stálo přímo nad hlavami. „Ráno je pryč, pane. Dobré odpoledne.“

Hafid vzdychl a zavrtěl hlavou. „To je další z hrozeb stárí. Člověk v noci nespí, vstane vždycky před úsvitem a pak prodřímá celý den jako kotě. Postrádá to všechnu logiku.“

Erasmus přikývl, založil si ruce a chystal se vyslechnout další přednášku o zármutcích stárnutí. Ale dnes tomu mělo být jinak než jiná rána, protože Hafid náhle vyskočil, dlouhými kroky se hnál k hrobce a položil ruku na kámen. Pak se otočil a silným hlasem zvolal: „Stala se ze mne ubohá karikatura lidské bytosti!